

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра адміністративно-правових дисциплін та публічного управління

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Назва освітньо-професійної програми	Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	четвертий (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного університету
внутрішніх справ
протокол від 30.08.2024 № 17

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
протокол від 16.08.2024 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»

Мирослав ТРЕЦОВ

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри управління та адміністрування протокол від 04.06.2024 № 19, протокол від 22.08.2024 № 22, на засіданні кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного управління Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти протокол від 02.09.2024 № 1.

Сучасні інструменти розвитку громад. Робоча програма навчальної дисципліни.
Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024. 16 с.

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного управління Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти Дніпровського державного університету внутрішніх справ, доктор наук з державного управління, доцент, Трецов Мирослав Миколайович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри економіки та соціально-трудова відносин Університету митної справи та фінансів, доктор наук з державного управління, професор, Бобровська Олена Юріївна;
2. Доцент кафедри публічного управління та права ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» Українського державного університету науки і технологій, кандидат наук з державного управління, Корнієвський Сергій Володимирович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальна кількість годин	120	120
Рік підготовки	4	4
Семестр	7	7
Лекції	20	6
Семінарські	10	10
Практичні	10	
Самостійна робота	80	104
Індивідуальні завдання (курсова робота)		
Підсумковий семестровий контроль	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні інструменти розвитку громад» є формування знань про передумови та законодавче підґрунтя розвитку територіальної громади в умовах децентралізації, загальну характеристику сучасних інструментів місцевого розвитку і практичного застосування сучасних інструментів і механізмів в територіальних громадах.

Очікуваними результатами навчання навчальної дисципліни «Сучасні інструменти розвитку громад» є забезпечення теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти та набуття і закріплення ними практичних навичок з питань розвитку територіальних громад; особливостей процесів стратегування та програмування розвитку громад; інструментів взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку громад; сучасних інструментів управління місцевими фінансами в умовах децентралізації влади із урахуванням передового світового досвіду, що сприятиме формуванню у майбутніх публічних управлінців всебічного розуміння їх ролі у сфері розвитку територій.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій

та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2 – Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5 – Здатність до адаптації в новій ситуації.

ЗК8 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК13 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань видів діяльності).

Спеціальні компетентності:

СК2 – Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК7 – здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК14 – Здатність до політичної і соціальної ерудиції, креативності.

Пререквізити: «Місцеве самоврядування в системі публічного управління», «Галузеве управління», «Публічні фінанси».

Постреквізити: «Регіональне управління», «Управління змінами та інноваціями».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН4 – Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПРН5 – Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН11 – Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН14 – Уміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов.

ПРН17 – Уміти формувати та координувати реалізацію елементів державної політики, включаючи вимоги щодо формування державної політики на основі ґрунтовного аналізу, стратегічного планування, участі громадськості, забезпечення суспільного інтересу та інформування громадськості про майбутні зміни.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДҐРУНТЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Сучасні теорії та концепції місцевого розвитку. Суб'єкт, об'єкт, предмет розвитку громад. Функції розвитку громад. Функції прогнозування розвитку територій. Основи теорії планування розвитку громад. Основні нормативно-правові акти щодо розвитку громад в Україні. Методологія управління розвитком громад. Система управління розвитком громад. Концептуальні засади управління розвитком громад.

ТЕМА 2. СТРАТЕГУВАННЯ ТА ПРОГРАМУВАННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Методика моніторингу та оцінювання стратегій розвитку громад. Проектний підхід до розвитку громади. Портфельний підхід до управління проектами розвитку громади.

ТЕМА 3. МЕТОДОЛОГІЯ RESULT BASED MANAGEMENT ТА РОЗБУДОВИ ТЕОРІЇ ЗМІН

Сутність управління, орієнтованого на результат (Results-Based Management, RBM). RBM в публічній політиці. Теорія змін. Стратегування. Ланцюги очікуваних результатів. Міжнародні принципи стратегічного планування «S.M.A.R.T.». Визначення бенефіціарів. Аналіз проблеми. Потреби різних груп жінок і чоловіків (GBA+). Розробка логічної моделі. Методика моніторингу та оцінювання стратегій розвитку громад. Якісні показники. Кількісні показники. Види показників. Вимоги до показників. План моніторингу. Звітування.

ТЕМА 4. ІНСТРУМЕНТИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДСЬКОСТІ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Мезо-конвергенція – системотворчий чинник взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості. Суспільна угода як фундамент взаємодії органів публічної влади та громадськості. Інститут розвитку громади як інструмент взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості. Сучасні підходи та інструменти комунікації органів влади та громадськості.

ТЕМА 5. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Ресурсний потенціал та ресурси розвитку громад. Ресурсна база місцевих бюджетів. Інституційні складники системи ресурсного забезпечення розвитку громад.

ТЕМА 6. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ГРОМАД

Сучасні фінансові інструменти розвитку громад. Фіскальні інструменти для розвитку громад. Склад фінансових інструментів в публічному управлінні:

податки та збори, ціни, грошовий капітал, фінансові ресурси органів публічного управління, підприємств, громадян, стимули, пільги, субсидії, субвенції, дотації, санкції, цінні папери, валютні цінності, грошові зобов'язання, страхові поліси, кредитні договори та інші види ринкового фінансового продукту. Удосконалення адміністрування податків.

ТЕМА 7. ПОЛІТИКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Механізм розробки та впровадження політики фінансової безпеки на рівні територіальних громад. Мета та стратегічні пріоритети забезпечення фінансової безпеки громади. Обсяг резервного фонду, порядок його формування та використання. Управління місцевим боргом. Бухгалтерський облік, аудит та фінансова звітність органу місцевого самоврядування, бюджетних установ та організацій, підприємств комунальної власності. Операційний бюджет. Інвестиції. Закупівлі. Планування капітального фінансування. Управління ризиками. Довгострокове фінансове планування. Економічний розвиток територіальної громади.

ТЕМА 8. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ГРОМАД В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ІНТЕГРАЦІЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В УКРАЇНІ

Агенції місцевого розвитку як ефективна інституція розвитку громад. Структурні підрозділи органів місцевого самоврядування для організаційно-функціональної підтримки розвитку громад. Муніципальні контракти. Муніципальні ваучерні програми. Регіональні фонди розвитку.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність та теоретико-методологічне підґрунтя розвитку територіальних громад.	1. Сучасні теорії та концепції місцевого розвитку. 2. Методологія управління розвитком громад. 3. Система управління розвитком громад. 4. Концептуальні засади управління розвитком громад.	2
Тема № 2. Стратегування та програмування розвитку громад.	1. Методика моніторингу та оцінювання стратегій розвитку громад. 2. Проектний підхід до розвитку громади. 3. Портфельний підхід до управління проектами розвитку громади.	2
Тема № 3. Методологія Result	1. Сутність управління, орієнтованого на результат (Results-Based Management, RBM). RBM в публічній	2

Based Management та розбудова теорії змін.	політиці. 2. Міжнародні принципи стратегічного планування «S.M.A.R.T.». 3. Потреби різних груп жінок і чоловіків (GBA+). 4. Методика моніторингу та оцінювання стратегій розвитку громад. 5. План моніторингу. Звітування.	
Тема № 4. Інструменти взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку громад.	1. Мезо-конвергенція – системотворчий чинник взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості. 2. Суспільна угода як фундамент взаємодії органів публічної влади та громадськості. 3. Інститут розвитку громади як інструмент взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості. 4. Сучасні підходи та інструменти комунікації органів влади та громадськості	2
Тема № 5. Ресурсне забезпечення розвитку громад.	1. Ресурсний потенціал та ресурси розвитку громад. 2. Ресурсна база місцевих бюджетів. 3. Інституційні складники системи ресурсного забезпечення розвитку громад.	2
Тема № 6. Фінансові інструменти розвитку громад.	1. Сучасні фінансові інструменти розвитку громад. 2. Фіскальні інструменти для розвитку громад. 3. Удосконалення адміністрування податків.	2
Тема № 7. Політика фінансової безпеки територіальної громади.	1. Механізм розробки та впровадження політики фінансової безпеки на рівні територіальних громад. 2. Обсяг резервного фонду, порядок його формування та використання. Управління місцевим боргом. 3. Планування капітального фінансування. 4. Управління ризиками. 5. Економічний розвиток територіальної громади.	4
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в умовах воєнного стану: інтеграція зарубіжного досвіду в Україні.	1. Агенції місцевого розвитку як ефективна інституція розвитку громад. 2. Структурні підрозділи органів місцевого самоврядування для організаційно-функціональної підтримки розвитку громад. 3. Муніципальні контракти. 4. Муніципальні ваучерні програми. 5. Регіональні фонди розвитку.	4

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність та теоретико-методологічне підґрунтя розвитку територіальних громад.	2
Тема № 2. Стратегування та програмування розвитку громад.	2
Тема № 4. Інструменти взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку громад.	2
Тема № 7. Політика фінансової безпеки територіальної громади.	2
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в	2

умовах воєнного стану: інтеграція зарубіжного досвіду в Україні.	
--	--

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 3. Методологія Result Based Management та розбудова теорії змін.	2
Тема № 5. Ресурсне забезпечення розвитку громад.	2
Тема № 6. Фінансові інструменти розвитку громад.	2
Тема № 7. Політика фінансової безпеки територіальної громади.	2
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в умовах воєнного стану: інтеграція зарубіжного досвіду в Україні.	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Сутність та теоретико-методологічне підґрунтя розвитку територіальних громад.	10
Тема № 2. Стратегування та програмування розвитку громад.	10
Тема № 3. Методологія Result Based Management та розбудова теорії змін.	10
Тема № 4. Інструменти взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку громад.	10
Тема № 5. Ресурсне забезпечення розвитку громад.	10
Тема № 6. Фінансові інструменти розвитку громад.	10
Тема № 7. Політика фінансової безпеки територіальної громади.	10
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в умовах воєнного стану: інтеграція зарубіжного досвіду в Україні.	10

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність та теоретико-методологічне підґрунтя розвитку територіальних громад.	1. Сучасні теорії та концепції місцевого розвитку. 2. Методологія управління розвитком громад. 3. Система управління розвитком громад. 4. Концептуальні засади управління розвитком громад.	2
Тема № 2. Стратегування та програмування розвитку громад.	1. Методика моніторингу та оцінювання стратегій розвитку громад. 2. Проектний підхід до розвитку громади. 3. Портфельний підхід до управління проектами розвитку громади.	2
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в умовах воєнного стану: інтеграція	1. Агенції місцевого розвитку як ефективна інституція розвитку громад. 2. Структурні підрозділи органів місцевого самоврядування для організаційно-функціональної підтримки розвитку громад. 3. Муніципальні контракти.	4

зарубіжного досвіду в Україні.	4. Муніципальні ваучерні програми. 5. Регіональні фонди розвитку.	
--------------------------------	--	--

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Сутність та теоретико-методологічне підґрунтя розвитку територіальних громад.	2
Тема № 2. Стратегування та програмування розвитку громад.	2
Тема № 4. Інструменти взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку громад.	2
Тема № 7. Політика фінансової безпеки територіальної громади.	2
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в умовах воєнного стану: інтеграція зарубіжного досвіду в Україні..	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Сутність та теоретико-методологічне підґрунтя розвитку територіальних громад.	12
Тема № 2. Стратегування та програмування розвитку громад.	12
Тема № 3. Методологія Result Based Management та розбудова теорії змін.	12
Тема № 4. Інструменти взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку громад.	12
Тема № 5. Ресурсне забезпечення розвитку громад.	14
Тема № 6. Фінансові інструменти розвитку громад.	14
Тема № 7. Політика фінансової безпеки територіальної громади.	14
Тема № 8. Сучасні інструменти розвитку та забезпечення стійкості громад в умовах воєнного стану: інтеграція зарубіжного досвіду в Україні.	14

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Сутність місцевого розвитку.
2. Суб'єкт, об'єкт, предмет розвитку громад.
3. Функції розвитку громад.
4. Функції прогнозування розвитку територій.
5. Основи теорії планування розвитку громад.
6. Основні нормативно-правові акти щодо розвитку громад в Україні.
7. Сутність управління, орієнтованого на результат (Results-Based Management, RBM).
8. RBM в публічній політиці.
9. Теорія змін. Стратегування.
10. Ланцюги очікуваних результатів.
11. Міжнародні принципи стратегічного планування «S.M.A.R.T.».
12. Визначення бенефіціарів.
13. Аналіз проблеми.
14. Потреби різних груп жінок і чоловіків (GBA+).

15. Розробка логічної моделі.
16. Методика моніторингу та оцінювання стратегій розвитку громад.
17. Якісні показники. Кількісні показники. Види показників. Вимоги до показників.
18. План моніторингу. Звітування.
19. Механізми взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості в процесі розвитку території.
20. Інструменти впливу громадськості на рішення органів місцевого самоврядування: комунікаційний аспект (гаряча лінія).
21. Інституційне забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості під час формування та реалізації проєктів розвитку території (Інститут розвитку міста).
22. Практики залучення громадськості до місцевого управління як інструмент забезпечення ефективного розвитку територій.
23. Досвід зарубіжних країн щодо інструментів взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю.
24. Зміст управління фінансами у публічному управлінні.
25. Моделі економічного розвитку.
26. Сутність фінансових інструментів і їх функції.
27. Стандарт фінансових інструментів М(С)БО-32.
28. Професійні суб'єкти фінансового ринку.
29. Склад фінансових інструментів в публічному управлінні.
30. Механізм розробки та впровадження політики фінансової безпеки на рівні територіальних громад, структура за напрямками.
31. Агенції місцевого розвитку як ефективна інституція розвитку громад.
32. Нормативно-правова основа діяльності агенцій розвитку.
33. Структура агенцій розвитку громад.
34. Функції агенцій розвитку громад.
35. Поняття муніципального контракту.
36. Класифікація муніципальних контрактів.
37. Структура муніципального контракту.
38. Шляхи впровадження інструменту муніципальних контрактів в Україні.
39. Поняття муніципальних ваучерних програм.
40. Зарубіжна та вітчизняна практика впровадження ваучерних програм.
41. Класифікація муніципальних ваучерів.
42. Фонди місцевого та регіонального розвитку.
43. Зарубіжний досвід застосування фондів місцевого та регіонального розвитку.
44. Європейський фонд регіонального розвитку.
45. Поняття регіонального фонду розвитку.
46. Шляхи впровадження інструменту фонду регіонального розвитку в національну практику.
47. Структура регіонального фонду розвитку.
48. Механізм реалізації проєктів коштом регіонального фонду розвитку.

49. Джерела наповнення регіональних фондів розвитку в Україні.

50. Можливості створення регіональних фондів розвитку в Україні.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторних занять здобувачів вищої освіти (денна та заочна форми навчання)

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні чинного законодавства, теорії, історії та практики публічного управління.
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними вадами. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтуються на знанні чинного законодавства, теорії, історії та практики публічного управління.
3	Достатній рівень компетентностей. Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань, передбачених планом заняття, виконані, деякі види завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни й поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті.

Для навчальної дисципліни «Сучасні інструменти розвитку територій» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: стандартизовані тести, наскрізні/командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові/розрахунково-графічні роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Загальна оцінка за самостійну роботу складається із кількості правильних відповідей, наданих на тестові завдання чи за запитання в усному (письмовому) опитуванні. Тестування містить 10 запитань для денної форми навчання (1 правильна відповідь = 1 бал).

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

Загальна оцінка за самостійну роботу складається із кількості правильних відповідей, наданих на тестові завдання чи за запитання в усному (письмовому) опитуванні. Тестування містить 30 запитань для денної форми навчання (1 правильна відповідь = 1 бал).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з

				помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Для успішного освоєння дисципліни слухачами необхідна наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Інтернет, фліпчарт, кольорові фломастери.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

- акти міжнародного права:
 1. Європейська хартія місцевого самоврядування. Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 15 жовт. 1985 р. URL : <https://cutt.ly/afxYwNn> (дата звернення: 01.07.2024).
- закони:
 1. Земельний кодекс України (зі змінами) № 2768-III від 25 жов. 2001 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 01.07.2024).
 2. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://cutt.ly/3fQqGJG> (дата звернення: 01.07.2024).
 3. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 01.07.2024).

4. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 бер. 2000 р. № 1602-III (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14> (дата звернення: 01.07.2024).

5. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 лип. 2010 р. № 2404-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (дата звернення: 01.07.2024).

6. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 01.07.2024).

7. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 157-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157> (дата звернення: 01.07.2024).

8. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 01.07.2024).

9. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 5 лют. 2015 р. № 156-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/156> (дата звернення: 01.07.2024).

10. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL : <https://cutt.ly/0fxYowN> (дата звернення: 01.07.2024).

11. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вер. 2014 р. № 1678-VII. URL : <https://cutt.ly/CfxT13N> (дата звернення: 01.07.2024).

12. Про службу в органах місцевого самоврядування : закон України від 7 чер. 2001 р. № 2493-III . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14> (дата звернення: 01.07.2024).

13. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 чер. 2014 р. № 1508-VII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (дата звернення: 01.07.2024).

- підзаконні акти:

1. Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України № 224 від 29 лип. 2002 р. URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME02121.html (дата звернення: 01.07.2024).

2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 5 сер. 2020 р. URL : <https://cutt.ly/NfxTV6j> (дата звернення: 01.07.2024).

3. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лист. 2015 р. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-п> (дата звернення: 01.07.2024).

5. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. URL : <https://cutt.ly/GfQwX8v> (дата звернення: 01.07.2024).

Підручники:

1. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В.Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 4 : Галузеве управління / наук.-ред. колегія : М.М.Іжа (співголова), В.Г.Бодров (співголова) та ін. 2011. 648 с.

2. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В.Ковбасюк (голова) та ін. Т. 5 : Територіальне управління / наук.-ред. колегія : О.Ю.Амосов (співголова), О.С.Ігнатенко (співголова) та ін. ; за ред. О.Ю.Амосова, О.С.Ігнатенка, А.О.Кузнецова. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2011. 408 с.

3. Енциклопедія державного управління [Текст] : у 8 т. / наук.-ред. кол. : Ю.В.Ковбасюк (голова) [та ін.] ; Національна академія державного управління при Президентові України. Київ : НАДУ, 2011. Т. 8 : Публічне врядування / наук.-ред. кол. : В.С.Загорський (голова), С.О.Телешун (співголова) [та ін.] ; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентові України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 630 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Сучасні інструменти розвитку громад : навч. посіб. / М.М.Трещов, А.Ю.Мунько. Дніпро : ДДУВС, 2023. 260 с.

2. Управління місцевими фінансами в умовах децентралізації влади : навч. посіб. / С.О.Шевченко, М.М.Трещов, А.Ю.Мунько. – Дніпро : ДДУВС, 2022. – 392 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Трещов М.М. (2022) Відновлення та розвиток національної економіки: ризики та напрями змін. Таврійський науковий вісник, № 1, с. 87 – 93.

2. Трещов М.М. (2021) Макроекономічні ризики бюджетної політики України в умовах кризи. Вісник післядипломної освіти. Серія: Соціальні та поведінкові науки, Вип. 16 (45), с. 253 – 266.

3. Трещов М.М. (2024). Модернізація енергетичного сектору як пріоритетний напрям повоєнного відновлення України. Науковий вісник: Державне управління. 2024. № 1 (15). С. 28 - 45. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1\(15\)-28-45](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1(15)-28-45).

4. Трещов М.М. (2022). Соціально-економічний стан воюючої країни у зв'язку з євроінтеграційним поступом: оцінка та антикризові заходи держави. Публічне управління та митне адміністрування. 2022. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. С. 129 – 135.

5. Трещов М.М. (2023). Стан та перспективи реалізації антикорупційної політики в Україні: компаративна аналітика. Науковий вісник льотної академії. Серія: економіка менеджмент та право. 2023. Вип. 8. С. 48-56.

6. Трещов М.М. (2022). Україна в глобальних рейтингах: ретроспектива та напрями розвитку. Таврійський науковий вісник. 2022. № 2. С. 98 – 104.

7. Трещов М.М. Україна на шляху до євроінтеграції: глобалізаційний контекст. Науковий вісник: державне управління. Київ: ТОВ «Про формат». 2021. № 3 (9). С. 215 – 235.

8. Трещов М.М. (2023). Фінансове забезпечення відновлення та реконструкції України у повоєнний період. Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 2 (14). С. 19 - 40. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2\(14\)-19-40](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-2(14)-19-40).

9. Трещов М.М., Наумик А.С. (2023). Цифровізація воюючої держави: необхідність та переваги. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2023. № 9. URL : <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-9-02-10>.

10. Трещов М.М., Хохба О.Т. (2023). Удосконалення методології смартизації управління розвитком територій. Науковий вісник: державне управління. Київ: ТОВ «Про формат». 2023. № 1 (13). С. 178 – 194.

11. Latynin M., Pastukh K, Tarasenko D., Shevchenko S., Munko A. (2021) Public administration in the economic sphere of Ukraine: strategic approach. Studies of applied economics, Vol.39, №5. URL: <http://ojs.uai.es/ojs/index.php/eea/article/view/4967>.

12. Kryshchanovych S., Treshchov M., Durman M., Lopatchenko I., Kernova M. (2022). Ensuring gender parity in public administration in the context of the development of european values. Public Policy and Administration. 2022. Vol. 21. No. 2. pp. 118-127. URL: <https://doi.org/10.13165/VPA-22-21-2-07>. <https://ojs.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/article/view/6071>.

Інтернет-ресурси:

1. Президент України. URL: <http://www.prezident.gov.ua>.
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Децентралізація влади в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua>.
6. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>.
7. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://www.mtu.gov.ua>.
8. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>.
9. Децентралізація в Україні. Молодь. URL: <https://decentralization.gov.ua/youth>.

**Завідувач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
та публічного управління**

Ірина ДЗІЮБА

